

Kappeller-Kwartier

Deze rondlopende route in het zuidoosten van Roermond door de wijk „de Kemp“ voert de bezoeker op het spoor van Pierre Cuypers en andere beroemde architecten en kunstenaars die zich hier op een zeer beperkte ruimte door de bouw en vormgeving van kapellen, begraafplaatsen, graven en kunstwerken hebben vereeuwigd. Het startpunt is de parkeerplaats bij de „Kapel in 't Zand“.

Lengte: ca. 3,2 km

- Vertrekplaats van de wandeling: parkeerterrein nabij de Kapel in 't Zand.
- Vanaf het parkeerterrein naar de zijingang rechts van de Kapel: de 'processiegang'.

In de processiegang is het Mariakapelletje opgenomen dat is aangelegd in 1878. Kijkend door het raam ziet u links naast de altaartombe de put waarin het Maria-beeldje gevonden zou zijn. Tegen de (voor u) rechterwand van de devotiekapel is een mozaïek aangebracht, in 1879 vervaardigd door Luigi Solerti van het atelier van A. Neuhauser te Innsbrück, waarop de kroning van Maria in de hemel is afgebeeld. Het cultusobject is geplaatst op een troon en wordt omgeven door een stralenkrans van dertien lichtjes. Het beeldje staat in het centrum van een vleugelaltaar, geschilderd rond 1882 door August Martin, met op het linkerpaneel Joachim en Anna en op het rechterpaneel Zacharias en Elisabeth. Op de wand boven het vleugelaltaar zijn achter glas gouden en zilveren ex voto's aangebracht. Ter weerszijden van het beeld knielen twee engelen van verguld zilver, in 1936 vervaardigd door de Weertse edelsmid F. van den Hout.

De wanden van de processiegang zijn momenteel volledig betegeld met uniforme bruingele votieftegels. De oudste dateren van 1927. Hun aantal wordt momenteel geschat op meer dan 7.000.

Halverwege de zuidelijke wand is een wasbak, voorzien van twee drukkransen, waar de bedevaartgangers zelf water kunnen halen. Boven de kranen is een tegeltableau te zien, dat in drie scènes de geschiedenis van het wonderdadige Maria-beeldje vertelt. In het midden is een schildering van Maria aangebracht. Onder het tegeltableau staat de tekst: Water uit den put waarin het miraculeus beeld gevonden is.

In de processiegang bevinden zich twee recente tegeltableaus. Boven de toegangsdeur tot de kapel is een fraai gekleurd tegeltableau aangebracht, voorstellende de herder met zijn kudde bij de put, met de tekst 'Wendelinusgilde 1935-1985'. Het herinnert aan het gilde dat de feestelijkheden organiseerde bij het 550-jarig bestaan van de bedevaartplaats in 1985. Het is ontworpen door de Roermondse kunstenaar Carl Lückner jr. en uitgevoerd door L. van den Essen te Roermond. Het tweede

bijzondere tegeltableau is te zien naast het tableau boven de kranen. Het werd daar aangebracht op 27 juni 1997 bij gelegenheid van de 15de zigeunerbedevaart naar O.L. Vrouw in 't Zand. Het toont een woonwagen op een brug over een riviertje, met in de hoogte Maria en een viool. De tekst in Sinti luidt 'Mer Petra te mege', hetgeen vertaald betekent: 'Wij bidden voor jullie'. Het tableau is eveneens uitgevoerd door L. van den Essen naar ontwerp van sinto D. Wagner.*

** Eén van de zigeunertalen*

Cultusobject

Als mirakelbeeld van O.L. Vrouw in 't Zand wordt momenteel een notenhouten beeldje van 34,5 cm hoog vereerd. Het stelt Maria voor in staande houding, met Jezus op haar rechterarm. Met haar rechterhand ondersteunt zij het middel van Jezus, met haar linkerhand zijn voeten. Moeder en kind kijken elkaar niet aan. Maria staat in licht gebogen houding, met de rechterheup uitstekend. Zij draagt een hoog tot aan de hals gesloten onderkleed met daaroverheen een vierkant, diep uitgesneden bovenkleed. Dat wordt echter vrijwel geheel bedekt door een in sierlijke plooien tot aan de voeten neervallende mantel. Het kindje Jezus draagt een kleed dat het van de hals tot de voeten bedekt. Het haar van Maria hangt in lange golven los neer tot op de rug en borst. Zij draagt geen sluier, maar wel een 'bourrelet', een oosters aandoende wrong van tot een krans gestrengelde banden, bezet met parels of edelstenen. Op kunsthistorische gronden kan het beeldje gezien worden als een product van de Mechelse ateliers rond 1500. In 1866 is het beeldje gerestaureerd. De beide toen ontbrekende handjes van Jezus werden door nieuwe vervangen. Bovendien werd het voetstuk, dat in slechte staat verkeerde, vervangen door een nieuw, met gotische wolken versierd, voetstuk. De oorspronkelijke polychromie, die in 1866 al grotendeels verdwenen was, werd in dat jaar verwijderd op een enkel plekje tussen de plooien van de mantel na. Op 19 augustus 1877 werd, in opdracht van Paus Pius IX, het beeldje door Mgr. Paradis gekroond.

- We verlaten de processiegang en gaan naar rechts en zien de nieuwe entree tot de kantoren van het Colam.

COLAM

Na de afbraak van de zogenaamde Juvenaatsvleugel uit 1897 die zich over enige honderden meters langs de Heinsbergerweg uitstreckte, verrees hier deze nieuwe toegang. De afgebroken vleugel, aanvankelijk bestemd voor het onderbrengen van een gymnasiale opleiding binnen de congregatie van de Redemptoristen, was, na eerst nog een reeks van andere bestemmingen gehad te hebben,

vanaf 1962 gedurende enige tijd het onderkomen voor een missionaire priesteropleiding, het zogenaamde Colam (College voor Latijns Amerika). Toen deze opleiding werd opgeheven, werd de naam Colam toch aangehouden maar nu verstaan als afkorting van 'Centrum Oriëntatie Latijns Amerika'. Thans is de taakstelling van het Colam veralgemeend en is het geworden tot centrum voor missionaire bewustwording waarbij, met de Bijbel als bron van inspiratie, de ontplooide activiteiten zich bevinden op het snijvlak van religie en cultuur. Bij de receptie is over dit alles ruimschoots informatie beschikbaar.

- We steken de drukke Heinsbergerweg over en lopen de Herkenbosscherweg in.

Aan de rechterzijde herkennen we zonder veel moeite de vroegere functie van de daar liggende panden, waarvan twee hun horecafunctie trouw zijn gebleven. Als u terug kijkt naar de ingangspartij tot de kantoren van het Colam dan ziet u hoog tegen de muur drie beelden bevestigd: de Christus figuur, Maria met kind, en Sint Jozef. De drie sculpturen zijn afkomstig uit de voormalige Sint Jozefkerk op de Kemp.

- We houden rechts aan en staan dan voor de Alfonsusschool voor basisonderwijs.

Alfonsusschool

Historie:

Het schoolgebouw werd op woensdag 9 september 1920 om 4 uur 's middags door de bisschop van Roermond Monseigneur Schrijnen ingewijd. In 1919 was bij wet de gelijkstelling tussen openbaar en bijzonder onderwijs geregeld. Daarmee kwam er een einde aan de schoolstrijd. Dit stelde katholieken in staat katholiek onderwijs te verzorgen in eigen gebouwen. Ook werd in 1920 de Wet op het Lager Onderwijs ingevoerd. Deze gaf onder meer aan dat het lager onderwijs zes jaar duurde, vóór die tijd waren er scholen waar negen jaar uitgebreid onderwijs werd gegeven. Het gebouw aan de Herkenbosscherweg voorzag dan ook in het begin in ULO (uitgebreid lager onderwijs) en MULO (meer uitgebreid lager onderwijs), later ook in lager onderwijs voor meisjes en jongens; streng gescheiden door een muur op de speelplaats. De school werd gebouwd door de aannemers Lemmens en Smeets-Verhaegh naar een ontwerp van de architect Franssen.

Uit het verslag in de 'Nieuwe Koerier' over de inwijding:

- *Leerlingen der school droegen de kruisbeelden, die na de wijding door Z.D.H. den Bisschop in de klassen werden geplaatst.*

- De school met zijn aardig torentje en passende gevelversieringen, die alle eentonigheid aan het brede muurwerk ontnemen, is een waar sieraad van dit stadsgedeelte.

Anno 2006:

De basisschool Sint Alfonsus voorziet in onderwijs voor leerlingen van 4-12 jaar voor de wijk Kapel in 't Zand. Zo'n 250 leerlingen (jongens en meisjes) maken gebruik van de school en de grote speelplaats (cour) die gedeeltelijk overdekt is.

Bijzonderheden:

Aan de school werd op 30 december 1994 een herdenkingsplaquette onthuld door de gebroeders Jan en Henk Olijans die herinnert aan de executie van 14 stadsgenoten op 26 en 27 december 1944 in het Elmptewald. Onder deze 14 mannen bevonden zich de broers Wicher en Thijs evenals Lois Uphus, de aanstaande zwager van de onthullers van de plaquette. Aan de plaatsing hiervan ligt het volgende drama ten grondslag. Na verraad door een van diefstal verdachte inwoner van Roermond van tien personen die in de kelder van de – inmiddels afgebroken – meisjesschool aan het Schoolpad, een schuilplek hadden gevonden, werden deze met nog vier andere arrestanten door een geïmproviseerde krijgsraad van de vijand veroordeeld tot de dood door de kogel. Dit vonnis werd, zoals reeds vermeld, voltrokken in het Elmptewald nabij het Landhotel op 26 en 27 december 1944. Om de herinnering levend te houden dat een deel van het gebeuren in een hier in de buurt gelegen school plaats vond, heeft men gemeend de plaquette aan de Alfonsusschool te moeten aanbrengen.

Speciale vermelding verdient in dit verband het feit dat groep 8 van de Alfonsusschool de negen graven van de tijdens de Tweede Wereldoorlog in Roermond en omgeving omgekomen geallieerde vliegeniers op de er tegenover liggende Algemene Begraafplaats onderhoudt en verzorgt. Overigens heeft 'Scouting Pater Bleys' haar thuis in de kelders van de school.

Wie was Alfonsus eigenlijk?

De edelman Alfonsus Maria de Liguori werd in 1696 te Marianella bij Napels geboren. Hij begon zijn loopbaan als rechtsgeleerde, maar koos uiteindelijk voor een geestelijk ambt. Hij was een gelovig man die vond dat men op het (arme) platteland dezelfde godsdienstige verzorging moest krijgen als in de (beschaafde) stad. Om dit doel te bereiken stichtte hij in 1732 de Congregatie van de Redemptoristen. Na nog een paar jaar Bisschop te zijn geweest overleed hij in 1787. Hij werd in 1939 heilig verklaard. De Congregatie bezit, anno 2011, nog een klooster in Wittem en Nijmegen.

- De Herkenbosscherweg volgend passeren we enkele woonhuizen en zien dan aan het einde van een lange oprit enkele markante gebouwen waaronder de romp van een grote molen (huisnr. 32).

Kepelse Meule

Het betreft hier het pakhuis alsmede een elektrische graanmaaldery, kortom de 'Kepelse Meule'!

De 'Kepelse Meule' is de enige resterende molen in de gemeente Roermond. Door de nog aanwezige gebouwen krijgt men een goede indruk van de vroegere situatie die begint met de bouw in 1823 van een stenen grondzeiler door Leonard Janssen. Enkele molenaars verder komen we dan bij Laurentius Jacobus Bosmans, de laatste molenaar van het inmiddels tot elektrische graanmaaldery omgebouwde bedrijf.

De uit 1931 daterende elektrische graanmaaldery is heden ten dage nog nagenoeg intact aanwezig in de molenromp. Hetzelfde geldt voor de latere elektrische Hamermolen. Als zodanig vormt deze combinatie een uniek stuk industrieel erfgoed. Door de respectievelijke voorzieningen die in de loop der jaren zijn doorgevoerd in deze molen krijgt men een goede indruk van de molenevolutie van wind naar elektriciteit. Door de zeldzaamheidswaarde van de in de molen aanwezige elektrische graanmaaldery en de traceerbaarheid van de molenevolutie is de molen en het ernaast gelegen pakhuis in 1996 door de gemeente Roermond op de gemeentelijke Monumentenlijst geplaatst. Sinds jaren is de gemeente ook eigenaar van het ensemble dat in 2001 zelfs de status kreeg van Rijksmonument. De stichting 'Kepelse Meule' tracht de molenromp en de in de molen aanwezige industriële relictten voor het nageslacht te behouden. De belevingswaarde van de molen in het omliggende gebied dient dan te worden herkregen om de molen, na restauratie, zichzelf te laten 'bedruipen'.

- Vanaf de molen lopen we terug omhoog en gaan bij het beeld van de Theresiaput , rechtsaf de Weg langs het Kerkhof in.

Theresiaput

De Theresiaput (buurtgemeenschap) werd in 1928 opgericht. Bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de buurtvereniging in 1953 werd dit kapelletje gebouwd en een beeld van de H. Theresia van Lisieux ('Theresia van het kindje Jezus' werd in 1925 heilig verklaard) erin geplaatst.

- We hebben dan links de lange muur die de oude Algemene Begraafplaats omringt.

Algemene Begraafplaats

Voor de (gesloten) hoofdingang staand onderscheiden we, naar links kijkend, de muur die de oude joodse begraafplaats omsluit. Iets naar boven links onderscheiden we het 'graf met de handjes'. Recht voor ons zien we de door Pierre Cuypers ontworpen bisschopskapel; daar direct achter bevindt zich het inmiddels weer in volle luister herstelde praalgraf van Pierre Cuypers zelf. Rechts van het midden, achterin bevindt zich het uitzonderlijke grafmonument van de Zouaaf Küppers (soldaat in pauselijke dienst) met zijn vrouw .

Een langer bezoek is zonder meer aan te raden: voorzie u dan eerst van de gids uit de serie "Grote Monumenten Roermond" met de titel "Het oude kerkhof".

- Aan het einde van de Weg langs het Kerkhof dalen we de trappen af en steken de drukke Karel Doormanstraat over. Daar de trappen op en we staan in de Pierre Massystraat.

We zijn inmiddels ook het viaduct van de IJzeren Rijn gepasseerd; zouden we hier enkele tientallen meters onderdoor gegaan zijn dan hadden we op de hoek van de Scheidingsweg en de Heidebaan de huizen ontwaard waarin oude bewoners van dit gebied stellig en vast beweren dat hierin vele eeuwen terug Bokkenrijders hun toevlucht hebben gezocht en van hieruit hun rooftochten zijn begonnen.

Vanaf nu ligt het accent van de wandeling minder bij de historie maar meer bij de tijd van nu. Verder wandelend zullen we de resultaten c.q. de effecten zien van een, door de bewoners zeer actief gesteund, revitaliseringproject. Dit project is al vele jaren bezig. Het is de bedoeling om het van oudsher sociaal zwakke leefklimaat binnen deze buurt op te waarderen naar een dusdanig niveau dat er op (korte) termijn sprake kan zijn van een mix van bewoners die tezamen een echte gemeenschap vormen in een leefbare wijk.

Voor ons ligt het woongebied dat de vroegere roemruchte 'Rozenbuurt' heeft vervangen. In het kader van de revitaliseringactiviteiten is deze buurt opgewaardeerd: de straten werden genoemd naar roemrijke spelers uit het verleden van RFC.

Deze 'Roermondse Football Club' die was ontstaan uit een fusie tussen de voetbalclub 'Thor' (Tot Heil van Onze Ribbenkast) en de voetbalclub 'Hollandia' in 1920, speelde en speelt met wisselend succes.

In deze buurt treffen we de volgende straten aan:

De Pierre Massystraat.

De voetballer Pierre Massy speelde in de periode van 1926 tot 1929 dertien maal in het Nederlands

elftal.

De Harry Schreursstraat.

Harry Schreurs werd in 1928 tweemaal opgesteld in het Nederlands elftal. En tenslotte

De Gebroeders Pijpersstraat.

Frans, Henry, Koen en René Pijpers waren voetballers in het eerste elftal van RFC toen dat in 1936 de KNVB-beker won.

Een behoorlijke inbreuk op het huidige woongenot vormt de mogelijke reactivering van de voor de deur liggende IJzeren Rijn. Ware het zo dat destijds van hogerhand zomaar beslist werd dat er een woonbuurt kwam pal aan de spoorlijn, tegenwoordig is de wetgeving behoorlijk gewijzigd: de mate van overlast is bepalend voor het wel of niet reactiveren van de spoorlijn. Het burgeractiecomité 'IJzeren Rijn, wil geen trein' tegen de herstart is wat dat betreft uiterst actief.

- In het verlengde van de Pierre Massystraat lopen we door de Gebroeders Pijpersstraat. Aan het eind komen we op de Olieberg en slaan rechtsaf.

Olieberg

Olieberg: een van oudsher gebruikte aanduiding voor deze verhoging in het landschap; betekenis is onduidelijk.

- Bij de ventweg langs de Keulsebaan aangekomen slaan we links af en gaan tot het Kapelletje.

Het Heilige Hart

Het Heilige Hart beeld in het kapelletje is nog steeds het zichtbare symbool van de Heilige Hartput. Deze werd opgericht in 1968 en fungeerde als 'put' voor alle bewoners aan deze zijde van de Keulsebaan. Daar deze put al geruime tijd 'slaapt' heeft Piet van Maasdijk met zijn vrouw Netje, tot 2004 het monumentje onderhouden, buurtbewoners hebben nu deze taak overgenomen.

Piet van Maasdijk was, met onder andere Sef Lamers, één van de oprichters van de voetbalclub uit de hei: EMS – Eendracht Maakt Sterk. Met meer dan twee honderd leden is EMS momenteel de hoogst spelende Roermondse voetbalclub.

- We steken over naar een opvallend monumentje aan de andere kant van de weg.

„D'r Piet“

Het blijkt 'D'r Piet' te zijn: een mijnwerker met een lamp die in 2003, bij gelegenheid van een onduidelijk jubileum, door de 'Aad Prinse' is aangeboden aan KV Koelbertus. De Carnavalsvereniging Koelbertus is de vereniging van en voor de hier wonende ex-mijnwerkers. Door het grote aantal

'koempels' dat hier tussen 1940 en 1950 woonde, werd er door de Staatsmijnen een substantiële bijdrage geleverd voor de bouw van de St. Jozefkerk.

- We lopen terug en gaan de 1e weg linksaf': de Kempweg.

Kemp

Kemp wil zeggen: ontgonnen heidegrond! Tot 1947 bestond het gehele gebied waar we nu doorheen wandelen uit in cultuur gebrachte woeste grond. In overleg met bewoners en tal van andere overlegorganen zijn de eerste resultaten van de renovatie c.q. revitalisering van het centrum van de buurt zichtbaar. De Kempweg was een voor de buurt belangrijke winkelstraat!

- Dan komen wij bij de Karel Doormanstraat maar steken hier nog niet over.

Aan de overzijde bezien we met tevredenheid het nieuwe appartementencomplex: weer een belangrijke bijdrage aan de opwaardering van dit stadsgedeelte.

Toch is die tevredenheid gemengd met een flinke brok weemoed: immers hier stond van 1951 tot begin 2006 de St. Jozefkerk van bouwpastoor Adams. Veel bewoners zijn met deze kerk opgegroeid. Ze vormde een onlosmakelijk deel van hun leven. De sloop van de kerk heeft bij velen meer herinneringen opgeroepen dan gedacht.

In 1965 werd de St. Jozefparochie door het Bisdom toevertrouwd aan de Redemptoristen en kende de parochie een kleine opleving.

Na de gedwongen terugkeer van de parochie naar het bisdom in 1982 ging het, door het niet adequaat inspelen op plaatsvindende ontwikkelingen, bergafwaarts met de St. Jozefparochie. En wel zodanig dat in 2004 het besluit werd genomen om de St. Jozefparochie te integreren met de Kapel en haar kerk hier maar te slopen. Een pleister op de wonde is dat het vermalen bouwmetaal van de kerk is gebruikt als opvulmetaal tussen de betonnen elementen en de waterkerende folie van de tunnel door de wijk en het Roerdal! Als zodanig houdt St. Jozef niet 'een vinger in de pap' maar wel 'een vinger in de grond'.

- Nu steken we over. Aan de overzijde steken we ook de Kempweg over en lopen nu dus langs het Karel Doormanplein.

Maria Goretti-put

In het plantsoen treft men het beeldje aan van de Maria Goretti-put. De 'put' werd opgericht door onder andere de heren Henk Stoel, Ben van Rooy en Kees Meulendijks en genoemd naar de heilige Maria Goretti die de verdediging van haar maagdelijkheid met de dood moest bekopen. Zij werd in 1890 in een klein Italiaans dorpje bij Ancona geboren. Toen zij bijna 12 jaar was, probeerde een buurjongen zich aan haar te vergrijpen. Ze verzette zich hevig waarop de aanrander haar met messteken om het leven bracht. Voordat Maria stierf, schonk ze de dader vergiffenis. Op 24 juli 1950 werd ze door Paus Pius XII heilig verklaard in aanwezigheid van haar moordenaar. Als voorbeeld gesteld aan alle maagden is zij ook de patrones van de jeugd. Bij de oprichting van de put destijds koos men bewust voor het levenslustige meisje dat de hele wereld vol vertrouwen tegemoet ziet. De vogel op haar hand staat voor vrijheid, levenslust en geluk. Vanuit deze visie verzorgde de put met veel elan de invulling van het totale gemeenschapsleven binnen de zich snel uitdijende woongemeenschap 'De Kemp'. Het eerste beeldje van het kleine meisje stond oorspronkelijk elders.

Na de vernieling hiervan begin jaren tachtig werd op initiatief van mevrouw Smeets geld ingezameld om Truus Coumans opdracht te kunnen geven een nieuw beeldje te maken. Dit nieuwe beeldje werd in 1986 op de huidige plek geplaatst en heeft met St. Jozef vanaf dat moment de teloorgang meegemaakt op velerlei gebied in de wijk. Hopelijk doen de vele revitaliserende acties het oude putgevoel terugkeren.

- We keren terug naar de Kempweg.

Piet Peters († 2006), alias "Bloome Pietje": was een winkelier van het eerste uur in de buurt. Door zijn grote artistieke en creatieve vaardigheden op het gebied van kranscomposities (met bloemen, vruchten, takken enz.) genoot hij nationale bekendheid als de man die ieder jaar weer de vele tientallen herdenkingskransen samenstelde voor de nationale dodenherdenking bij het Nationaal Indië-Monument in het stadspark Hattem.

Rechts zien we de voormalige Angela-school; nu fungeert dit gebouw als wijkcentrum 't Trefpunt.

- Voorbij het wijkcentrum 't Trefpunt gaan we rechtsaf de Javastraat in en via het hek en de speelplaats komen we in de hal van het wijkcentrum.

Daar omhoog kijkend zien we het wandtapijt, voorstellende 'De vlucht uit Egypte'. Dit tapijt is

afkomstig uit de voormalige St. Jozefkerk. Kort voor de sloop van de St. Jozefkerk verhuisde het tapijt, dat sedert 1978 in de kerk hing, naar de Kapel in 't Zand. Veel bewoners van de Kemp waren echter van mening dat het wandtapijt op de Kemp thuishoorde en kwamen in touw. De actie had resultaat want sindsdien is het wandtapijt weer terug in de wijk en heeft een plaats gekregen hier in 't Trefpunt aan de Javastraat.

Op de grote ruimte achter 't Trefpunt en links van het nieuwe appartementencomplex heeft, na de inrichting hiervan tot een soort 'campus', het carillon van de voormalige St. Jozefkerk een prominente plaats gekregen; de eerste steen met de stichtingsakte van de St. Jozefkerk heeft een plaats gekregen in de zijgevel van het appartementengebouw.

- We vervolgen onze weg over de Javastraat.

Daarbij ontkomen we er niet aan ons te verbazen over de bouwkundige verschillen ten aanzien van stijl, uitstraling en karakter van de huizen van nu en enkele tientallen jaren geleden.

- Aan het einde van de weg bij het woonhuis en de opslagruimte van de voormalige 'kolenboer' Hilkens gaan we links de Scheidingsweg in.

Deze weg vormde de grens tussen de gemeenten Melick en Roermond tot 1 januari 1939: het gebied ten zuiden van deze weg heette niet voor niets Melicker Gebroek.

Vóór 1795 was deze weg de scheiding tussen de hertogdommen Gelre en Gulik; het weidegebied achter de Herderstraat en de Heinsbergerweg wordt nog steeds 'Guliker Weyde' genoemd. Een gedeelte van de Scheidingsweg is overigens later herdoopt in Petrus Polliusstraat.

In 1934 wordt andermaal onderhandeld over de overdracht van dit gebied van Melick naar Roermond. Het ging moeizaam maar toch ging men van overheidswege per 1 januari 1939 akkoord met de Roermondse uitbreiding met 250 ha en 1.152 inwoners. De hierbij door Melick gestelde voorwaarden werden door Roermond stipt in acht genomen: binnen een termijn van 50 jaar na de grenswijziging mocht Roermond in het gebied geen woonwagenkamp of vuilnisbelt aanleggen!

Aan de linkerkzijde passeren we de Koninkrijkszaal van Jehovah's Getuigen en de Turks Islamitische Moskee.

- De kruising met de Heinsbergerweg recht oversteken; we komen dan op de Petrus Polliusstraat.

Petrus Pollius, of wel van der Poll, was deken van de kathedrale kerk van de H. Geest te Roermond. Aan hem is het te danken, dat in de jaren 1610-1613 de Kapel in 't Zand weer is opgebouwd, en wel in zodanige vorm, dat zij is kunnen blijven voortbestaan totdat in 1895 de tegenwoordige kapel werd

gebouwd. De eerste Kapel in 't Zand werd op het einde van de 16e eeuw op last van Blasius Vegersheim, luitenant van overste Pollweiler, verdediger der stad in Spaanse dienst, afgebroken.

- We slaan de tweede straat rechtsaf de Parklaan op en komen vervolgens op de kruising met rechts de Pater van den Heuvelstraat en links de Pater Bleyslaan.

Pater Gerardus van den Heuvel C.ss.R., geboren te Made op 22 juli 1900, overleden te Keulen op 6 maart 1945, is als kapelaan van de Kapel in 't Zand op 28 december 1944 door de bezetter gevangen genomen en als 'staatsfeindlich' overgebracht naar de Klingelpützgevangenis in Keulen waar hij onder de grootste ontberingen zijn einde vond.

Pater Louis Bleys C.ss.R. werd in 1906 geboren te Tilburg. Op 23 september 1931 werd hij te Wittem tot priester gewijd. In juli 1939 werd hij benoemd tot kapelaan aan de Kapel in 't Zand. Hij was in de Tweede Wereldoorlog onder de schuilnaam 'Lodewijk' één van de leiders en organisatoren van de verzetsbeweging, die mede door hem in juli 1943 in één groot georganiseerd verband werd gebracht. Door zijn eigen helpers in veiligheid gebracht stak hij over naar Engeland en werd hoofdaalmoezenier van de Binnenlandse Strijdkrachten in 1944. Hij was tevens verbonden aan de staf van Z.K.H. Prins Bernhard. Tengevolge van een auto-ongeval overleed hij op 17 augustus 1945 en werd met militaire eer begraven in het Kruiswegpark. Later is hij herbegraven op het Kloosterkerkhof aan de Kapel in 't Zand.

- De weg vervolgen en de Pastoor Peutestraat oversteken. Het kruiswegpark ligt aan de rechterkant.

Matheus Peute, van Echt, was kanunnik van de kerk van de H. Geest te Roermond, in 1397 viceproost van het H.Geest-kapittel en van 1412 tot 1423 pastoor van de parochiekerk van Roermond. Hij overleed 15 juli 1423. Pastoor Peute liet de bouw van een kapel in de buurtschap 't Zand toe, waarin voortaan vaste kerkelijke diensten zouden gehouden kunnen worden. De straatnaam is in een besluit van de gemeenteraad van 1934 vastgelegd.

Voor de laan, die langs het Kruiswegpark loopt, stelden Burgemeester en Wethouders in 1930 voor de weg 'Muggenbroekerweg' te noemen naar de plaatselijke benaming voor dit gebied namelijk 'Muggenbroek'. De gemeenteraad besloot echter tot de benaming 'Parklaan'. Reeds voor de oorlog ontstonden aan de Parklaan grote eengezinswoningen in villa-achtige bouw. De woningen vormden

de eerste villawijk in Roermond.

Kruiswegpark

Het Kruiswegpark aan de Parklaan is vrij te bewandelen van 's morgens 10 uur tot 's middags 16.00 uur. Indien het park gesloten is, kunt u de sleutel afhalen bij het er tegenover gelegen café-restaurant 'Parkzicht'.

Dit park is in 1920 aangelegd naar een ontwerp van Pierre Cuypers. Het idee hiervoor was afkomstig van Pater Kronenburg, zijn opvolger Pater Reiring voerde het uit.

De beelden voor de respectievelijke staties, behalve de twaalfde, zijn van de hand van Karl Lücker. Hij liet passerende buurtbewoners voor zich poseren, onder andere de jonge Sjeng Gabriëls met zijn hond. Zelf staat hij bij de achtste statie afgebeeld. De beelden op de Calvarieberg (de twaalfde statie) zijn van de hand van J. Geelen.

- Als u de Parklaan vervolgt komt u bij het startpunt van de wandeling.